

System dávek důchodového pojištění České republiky

Abstrakt

Diplomová práce popisuje důchodový systém České republiky. Je rozdělena do osmi kapitol, které se člení do podkapitol. Při psaní diplomové práce jsem čerpala z odborné literatury, stávajících i historických právních předpisů, judikatury soudů a statistických údajů zveřejněných na webových stránkách převážně státních a veřejných institucí. Předkládaná práce se snaží postihnout a popsat nejčastější témata důchodového systému a jednotlivé dávky z něj vyplývající. První tři kapitoly popisují historický vývoj, principy důchodového pojištění a důchodový systém jako takový. Třetí až sedmá kapitola se poté zabývá jednotlivými nároky plynoucími z důchodového systému a jejich případným souběhem či konkurencí. Poslední kapitola hodnotí stávající právní úpravu s reflektováním plánované důchodové reformy.

Cílem této diplomové práce bylo podat srozumitelný výklad vybraných institutů důchodového systému. Vzhledem k rozsáhlosti problematiky si práce nekladla za cíl postihnout a popsat všechny oblasti systému důchodového pojištění.

První kapitola se zaměřuje na elementární principy důchodového pojištění a historický exkurs. Elementární principy napomáhají rámcově pochopit smysl a podstatu důchodového pojištění, jeho východiska a upotřebení. Historický exkurs posléze popisuje postupný vývoj důchodového systému od doby vlády Marie Terezie až k dnešnímu dni.

Druhá kapitola "Důchodový systém ČR" popisuje jednotlivé pilíře důchodového pojištění, a to jak současné, tak i zrušené. Popisuje jejich účel, způsob odvodu pojistné, výhody i nevýhody a současně jednotlivé pilíře porovnává.

Třetí kapitola popisuje dobrovolnou i povinnou účast na důchodovém pojištění. Popisuje, za jakých předpokladů vzniká povinnost účasti na pojištění ze zákona, za jakých podmínek se lze důchodového pojištění účastnit dobrovolně a kdy naopak je nevýdělečná činnost považována za náhradní dobu pojištění.

Čtvrtá kapitola popisuje nejfrekventovanější dávku důchodového systému, a to starobní důchod, včetně předčasného starobního důchodu. Kapitola obsahuje podmínky pro

přiznání důchodových nároků, popisuje rozdíly mezi starobní a předčasným starobním důchodem co do výše důchodů a výdělečné činnosti poživatelů těchto dávek.

Zabezpečení pro případ dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu za současné ztráty či omezení schopnosti výdělečné činnosti je věnována **kapitola pátá**. Kapitola popisuje způsob pohlížení na invaliditu, popisuje jednotlivé stupně invalidity a tím i nároky, které pojištěncům z uznání invalidity plynou.

Šestá kapitola je věnována důchodovým nárokům sirotků, vdovců a vdov. Zaobírá se podmínkami vzniku nároku na nepřímý důchod, délkou trvání nároku a jeho výší.

Kapitola sedmá pak řeší situace, ke kterým dochází v případě, že pojištěnec splní podmínky pro přiznání dvou a více důchodů.

Smysl **osmé kapitoly** spočívá v částečném zanalyzování a zhodnocení současného důchodového systému jako celku. Kapitola částečně popisuje některé aspekty možné budoucí podoby systému po plánované důchodové reformě a popisuje dílčí kroky důchodové reformy.